

ΔΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ή Εξομολόγησις

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δεν άλλαζες τίποτε. Ένώ έγω ύπέρτερα, έσύ ζούσες γαλήνιος. Από ποιόν άγγελό λοιπόν είσαι χωρισμένος, έσύ που ή πιο δυνατή άγάπη την όποια μπορούσε να σου δώσει μια γυναίκα, δεν σ' έκανε νη την άγάπη;

Θέλω να μάλωσω. Έκείνη έβαλε το χέρι της στο στόμα μου και μου έλεγε:

— Όχι... μη λές τίποτε. Θά πής ψέματα. Η θά μου πής λόγια τόσο ψυχρά που θά μου παγώσουν την καρδιά. Βλέπεις δεν είμαστε όμοιοι οί δυό μας. Έσύ θά ζήσης χωρίς ή άνάγκησιν αυτού που ένοιωσεσ; για μένα να σε ταράξη, ενώ έγω... το βλέπεις... πεθαίνω... Μά δεν έξω και καμιά επίθυση να ζήσω...

Σκέφτηκε μη στιγμή κι έλειπε πρόσθεσε με μια λάμψη τρομαχτική χωρίς μέσα στο βλέμμα της:

— Ναι, χαριτωό το θάνατο που με λυτρώνει από τον εαυτόν μου. Κόταζε. Άρχισε να κίνηη το έργο του. Κατέστρεψε σε μένα ότι μπορούσε να προκαλέση τον έρωτα, μ' έκανε μια γριά γυναίκα που δεν μπορεί να την επιθυμήση κανείς. Έτσι πάγωσε και τις αισθήσεις μου και μ' αποπύκνωσε άπ' αυτές τις φριχτές ταραχές της σαρκός που με βασάνιζαν στη νύκτα μου... Δεν μένει πιά ζωντανά παρά το μυαλό του θεοπάτη... Μά σε λίγο κι αυτό θά πεθάνη έντελει...

Λογικοί οίστεον άνθρώπων στά ζείλη μου...

— Φτωκό παιδί, ψιθύρισε ή Μαρία Τερζά, δεν ήσουν χωρισμένος να γίνης έρωττής μιας γυναίκας όπως έγω... Σου ταίριαζε έσένα να συναντήσης μια κοπέλλα σαν την Κλάρα που την άφησες να περάση και παντρεύτηκε... Δεν σού έφερα παρά τροχαή στη ζωή σου και στην ψυχή σου την τόσο θρησκευτική... Ά! Το ήξερα αυτό. Ήταν το μαγευτικό μου τον καιρό που σ' άγαπούσα... Με συγχωρείς τώρα;

Τήν κούτασε στο βάθος των ματιών και σοβαρά, όπως προφερόμεν ένα όραο, άπάντησε:

— Ναι, σε συγχωρώ!

Κι άμέσως έπρόσθεσε:

— Ω! κι έγω σ' έκανε να ύποφέρης. Το σκέφτηκα αυτό σιχνά από τότε, που χωριστήκαμε. Με άγαπες και μου χάρισες το άουχοζιμο δόρο της άγάπης. Κ' έγω σοικανα καιό σαν ένα παιδί που δεν έξερε την άνθρώπινη καρδιά και τον άνθρώπινο πόνο... Σου άνοιξα σκληρές πληγές. Σήμερα δεν θά συμπαινεφείσθουν όπως τότε... Πρέπει λοιπόν κι τού να με συγχωρήσης.

Η ζωή έχει τέτοιες στιγμές που ξαφνικά, μ' άστραχτή φωτίζει τα βάθη της συνείδησής μας. Τώρα, έβλεπα πραγματικά την ψυχή της Μαρίας—Τερζάς κι εκείνη έβλεπε ή δική μου, πράγμα που μάς ένοιω πο σφιχτά από ότι μάς είχαν ένοιωσ ποτέ τα δυό φθαρτά σώματά μας. Η καλύτερη έπινοικονία των άνθρώπωνν ψυχών εν εν της δυστυχίας και του οίκτου. Σκέφτηκα τότε ότι και κάποιος άλλος είχε ύποφέρει εξ αίτιας μας κι ότι αυτό δεν μάς είχε συγχωρήσει.

— Κι ό Έκτω; ρώτησε. Σέρε; ;

— Όχι, μου άπάντησε. Πιστεύει ότι δεν όπρηξε τίποτε άλλο μεταξύ μας έκτός από τον πειρασμό. Μά δεν πρέπει να μάθη. Μου όρκίζεσαι ότι δεν θά τον πής ποτέ τίποτε;

Έκείνη τή στιγμή, ό Έκτωσ ξαναγόρισε κι έπειδή δεν μπορούσε να της άπαντήσ άπροστά του, ή Μαρία—Τερζάς διάβασε το όραο μου μέσα στά μάτια μου.

Βλέποντας αυτό το λαμπρό άνθρωπο τον όποιον είχαμε πρόσθεσι το μόνο που δεν μπορούσαμε να κατηγορήσουμε, νοιώσαμε την ανάγκη να ζητήσουμε κι άπ' αυτό την συγγνώμη που είχαμε δώσει ο ένας στον άλλον. Χωρίς άλλο δέ ή κίνησις των χειρών μας που τ' άπλώσαμε προς αυτόν ήσαν πολύ εύγλωττη γιατί την κατάλαβε.

— Ω, έκανε, άπαντώντας στά λόγια που δεν του είχαμε πη. Από καιρό, έγω συγχώρεσα. Μήπως τάχα φταίμε έμείς όταν ή τρελή δύ-

ναμη της άγάτης μάς κυριεύει. Αν δεν ήμουν έγω στη μέση, ίσως έσείς θά ζούσατε εύτυχισμένοι μαζί. Σας συγχωρώ. Όπως έλεγε ή γιαγιά σου Φρέντ, δεν ύπάρχει τελευταία συγγνώμη γιατί πρέπει πάντοτε να συγχωρούμε...

Έκείνη τή στιγμή, ή νοσοκόμα μίηκε μέσα, φέρνοντας τα φάρμακα της Μαρίας Τερζάς. Άκού πήρε την άντιτυπινή της, ή άρροστη ξάπλωσε στά μαζιλάρια της.

Σέ λίγο τά βλέφαρά της χαμήλωσαν.

— Κοιμάται, έλεε ό Έκτωσ ντέ Μαλεξέ. Πάμε.

Άφήσαμε τότε την κάμαρη, ενώ έγω έβριχνα ένα βλέμμα άόραμα στο θνητό πλάσμα που, χωρίς άλλο να είχε άγαπήσει πιο πολύ από κάθε άλλο στον κόσμο.

Ό Έκτωσ κι έγω, κυτταχτήκαμε μια στιγμή. Έπειτα, τρελλάπαθητικά, πέσαμε ό ένας στην άγκαλιά του άλλου.

— Θά ξαναφύγης αύριο; με ρώτησε ό Έκτωσ.

Κι έγω, δεν ξέρω με ποιά φόβο μήπως με κρατήσει, μήπως μου πη να ξαναπάω στο σπίτι του, που άπάντησε:

— Ναι! θά φύγω σε λίγο. Άπόψε θά βρούσουμε στο Πλουί

X

Ξαναγόρισε στο διαμερίσμα μου της όδου Μαντάμ, συντριμμένος άπ' αυτή τή συνάντηση. Θυμάμαι ότι στο δρόμο δίλες μου τις έλπίδες της βάσιμα στο να βρω στο σπίτι μου μια έπιστολή του Φράνς. Μά δεν τή βρήκα κι αυτό άποτελείσασ τή συντριβή μου. Δεν είχα την ύπομονη να περιμένο μήπως ή έπιστολή αυτή έρθει με το έπιόμενο ταχυδρομείο.

Βγήκα πάλι έξω και πήγα στο ξενοδοχείο, στο όποιο έμεινε ό φίλος μου. Άδει έμαθα ότι ό Ό Κέντ είχε φύγει πρό πέντε ήμερών, χωρίς ν' άφήση διεύθυνση. Μά μου είπαν πως θά ξαναγόριζε, γιατί είχε άφήσει μερικά ρούχα του στην κάμαρή του. Η ξενοδόχα μάλισα πρόσθεσε: «Ο κ. Φράνσις, από τότε που μένει στο ξενοδοχείο, έχει τή συνήθεια ν' άπουσιάζη κάθε τόσο...». Έτσι, μοιλείτε κι ό άνθρωπος, κοντά στον όποιο έλιπα να βρω κάποια παρηγοριά.

Συλλογίζομεν να ξαναγόρισε στο Πλουί. Δεν είχα εκληφώσσει το καθήκον της συνείδησής μου; Δεν ήμουν έλεειθέρω; Ναι, βέβαια. Μά το να ξαναβρω τή Βαλεντίνη και ν' άφήσω τον έρωτα να με κυριεύσει πάλι, μου φαινόταν σαν ένα πράγμα άνώτερο των δυνάμεών μου. Υπάρχει σίγουρα για τίς ψυχές, όπως και για την ψη, ένα όραο έλαστοκίτητος και άμα γενεωθούσ πέρα άπ' αυτό δεν ξαναβρίσκειν πιά την άρχική τους μορφή.

Ότι κι αν συνέβαινε πάντως, έβλεπα τώρα τά πράγματα με άλλα μάτια. Σκεφτόμουν τή σκηνή της έρωτικής μου έκστάσεως με την Βαλεντίνη, από τον έρωτα που είχε μάγειρες τ' άστρα, αυτή τή άσυγκριτη στιγμή που νοιώσαμε τή γη ν' άποσπάται κάτ' άπ' τά θνητά λόδια μας. Και ψιθύριζα τώρα, όπως θήλεγα για κάποιον άλλον: «Τι τρελλά!» Έπειτα τά θνητά μου φθόσων. Μιά μικρή παρωπίδα με κυριεύσε που μου παρωπίσασ τή Βαλεντίνη έπιλομένη σ' ένα κορβίβι όμοιο μ' αυτό στοόποιο είχα δει τή Μαρία—Τερζά... Έβλεπα τή Βαλεντίνη έτοιμοθάνατη και μου φαινόταν ότι α ό τ ό σ υ ν έ β α ι ν ε πάλιν έξ α ι τ ε ι α σ μου... ή μόνη μου παρηγοριά ήταν ότι είχα σεβαση τήν Βαλεντίνη... Νόμιζα πως αν τήν είχα κάνει δική μου, τίποτε εκείνη τή στιγμή δεν θά μ' έμποδίσε να πεθάνω...

Πώς δυό μέρες και πώς δυό νύχτες πέρασαν από τή ζωή μου χωρίς ν' άποτελειώσουν την συντριβή μου; Δυό μέρες και δυό νύχτες, κατά τίς όποιες δεν γνώρισα καθόλου τον έπινο, κατά τίς όποιες ή μοναδική μου σκέψη ήταν μία άναμνή, μία άναμνή δεν ξέρω κι έγω τίνος πράγματος;

Και όταν έξαφνα, μέσα σ' αυτή τή βκμηδένια ή πότα του δοματίου μου άνοιξε, κι από το ντριβάνι που ήμουν ξαπλωμένος, είδα να καθρεφτίεται μέσ' τον καθρέφτη το σκληρό πρόσωπο του Φράνσις. Ό Κέντ, ή συγγνώμη μου ήσαν τέτοια, ώστε

Όταν άνοιξα τά μάτια μου, είδα κοιτά στο παράθυρο τον Ό Κέντ...

Ένας Ξρωλευμένος

ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ

χωρίς να βρω λέξι να πω, άρρητα στην άγκυρά του και έξασαα σε λυγούς-

“Ο Φράνσις, περισσότερο ταραγμένος απ’ ό,τι ήθελε να φανή, με ρώτησε με γλυκύτητα:

— “Ε λοιπόν; τί συμβαίνει; Πάλι στενοχώριες έχουμε; Μήπως σε τυραννεί ο καινούργιος σου έρωτας;

— “Αφού έλαφα πολύ, μπόρεσα να μιλήσω...Δεν ήμουν πειά, μόνος. Ένοιωθα τώρα τον έαυτό μου άσυγκρίτως πιο δυνατό...Του διηγήθηκα τί είχε συμβή στο Πλουί και στο Παρίσι, από τότε που δεν είχα δει τό φίλο μου. “Ο Φράνσις με διέκοπτε κάθε τόσο για να του προσδιορίσει τίς συγκινήσεις μου και την επίδρασι που είχαν έξασκίσει σε μένα διάφορα γεγονότα...θάλεγε κανείς πως άρραζόταν σαν γιατρός την ψυχή μου.

Στό τέλος με ρώτησε:

— Και τώρα τί θά κάνεις;

— Έκανα μία ζίννησι, άποθαγγόνισος και του άπάντησα:

— Δεν ξέρω τίποτε...Δεν έχω θέλησι.

— “Ε λοιπόν, είτε ο Φράνσις, άν θέλεις να έμπιστευθής σε μένα νομίζω ότι μπορώ να σου δώσω μία συμβουλή και να σου δείξω τον τρόπο να την άκολουθήσης... Μά άς αναβάλουμε αυτή τή συζήτησι, γιατί δεν είσαι τώρα σε κατώστασι να πάρης μία άπόφασι... Είσαι κατάλωμος... Φαντασι σαν να μην έπαγες και να μη κοιμήθηρες μία βδομάδα... Άς βρούμε έξω να πάρης λίγο άερα.

Με πήρε απ’ τό χειρι και ν’ οδήγησε στη σέρα. Έκει άνοιξε ένα από τα μεγάλα τζάμα της. “Ο θερμοσ άέρας μου χούδεσε τό μέτωπο. Μπροστά μας, ή πλώσινα βλάστησι του κήπου του Λουξεμβούργου άκλωνάται ως τό λόγο του Άστεροσκοπίου. Τό άφθονο φώς του Ίουνίου τ’ έλουζε ό,ι’ αυτά...

— Κότταξε, μου ελετε ο “Ο Κέντ μ’ αυτό τον έμφαντιζό τόνο που έταψανε συζα. Κότταξε αυτή την λιμπρότητα. “Ο κόσμος δεν άλλαξε, επειδή έσύ έπαυες μία ψυχική νευραλγία... Είσαι είκοσιέξη χρόνιον, είσαι έλευθερος, τό καλοκαίρι βροίκεται σ’ όλη του την άνθησι και σ’ ό θέλεις να πεθάνης; Έλα, παιδι μου, δείξου θαρραλέος... Σου λέω ότι μπορώ να σε σώσω...

...Βγήκαμε έξω μαζί. Που με πήγε ο Φρανσις, ούτ’ έγω δεν ξέρω. Θυμάμαι μόνο ότι πήγαμε ένα τραίνο κι’ ότι φτάσαμε σ’ ένα δάσος, των περικοχών του Παρισίου, όπου ή μόνιαζα ήταν άόλυτη. “Ο παλιός μου δασκάλος μ’ έβαλε να περπατήσω έπί ώρα. Μίλούσε πολύ, μα χωρίς ν’ άγγίξη τή προσήμενα μέση της καρδιάς μου.

Αυτή ή άναγκαστική πορεία μου άνοιξε λίγο την όρεξι κι’ έτσι έπαγα από πανδοχείο, από όποιο μ’ οδήγησε ο παλιός μου δασκάλος: Η ζέσι, ή περιπατος, ή πρόσφατες άπάντες επέδρασαν τότε όλα μαζί έπάνω μου. “Ο Φράνσις που με παρακολουθούσε έπαψε σε λίγο να μιλά. Άποκοιμήθηκα ενάντι στην καρέκλα μου.

Με μεταφέραν σ’ ένα κρεββάτι, σε μία κάμαρη του πανδοχείου χωρίς να με ξυτηήσουν. Τό μόνο που αισθανόθηκα ήταν ότι με μετακινούσαν.

Κοιμήθηκα πολύ. “Όταν άνοιξα τή μάτια μου, τή ζέσιμα ήσαν τριανταεφτάλενια απ’ τον ήλιο που βασίλευε, και κοντά στο παράθυρο είδα τον “Ο Κέντ που διάβαζε.

— “Ε λοιπόν, ψιθύρισε, αναπαύθηκες;

Του χαμογέλασα θλιμμένα και του άπάντησα:

— Ναι, αισθάνομαι τον έαυτόν μου καλύτερα... Πόσο καλός είσαι που με περιποιήθηκες τόσο.

Πήρε μία καρέκλα και κάθησε κοντά στο προσκέφαλό μου.

— Άκουσε, μου ελετε: “Ο καιρός έπαιγει... Πρέπει να ξαναγορίσουμε στο Παρίσι, άν δεν θέλουμε να περάσουμε τή νύχτα μας εδώ. Πώς είσαι;

— Πολύ καλύτερα. Αυτός ο ύπνος μου, έκανε μεγάλο καλό.

— Μπορώ λοιπόν να σου μιλήσω σοβαρά, χωρίς να σε ταραξώ.

— Ναι, είμαι γαλήνιος και έχω θάρρος. Πλησίασε άκόμα περισσότερο κι’ άρχισε να μιλά ή αργά, σχεδόν με σιγανή φωνή. Άκουσιμαμένος στο μαζιλάκι τόν άκουγα. “Η σκιά τής νύχτας έμπαινε σιγά σιγά απ’ τα παράθυρα και σε λίγο δεν διέκρινα πια τό προσώπο του.

Μίλησε έπί πολλή ώρα. Περιέγραφε την ζωή μου απ’ τόν καιρό που έφυγα απ’ τό Λύκειο ως σήμερα και ποτε αυτή ή ζωή δεν μου φάνηκε τόσο άδειανή, τόσο έργληνιακά έρωσιτική όσο τήν ώρα που τον άκουγα. Τίποτε...δεν είχα κάνει τίποτε—παρά πάνω από τους όμοίους μου και τον ίδιο τον έαυτό μου. Δεν μπορούσα καν να παρουσιάσω ός αντίκρουσμα ένα έργο μεγάλο ή κοινοφελές πρροσά ό τόσες κακές πράξεις.

Δεν σου άπευθίνο καμία μομφή, — έξακολουθώσε ο Φράνσις: τή γνώμη μου την ξέρεις. Τέτοιες δοκιμασίες, είνε χρήσιμες, γιατί σφυρηλατούν την ψυχή για τή ζωή, μα όπο τόνο όρο να μη βαστήξουν,σε όλη τή ζωή. Σου έπασχέθηκα μία συμβουλή... Ίδου την: Έποφελήσου τής άπογοητεύσεως που σ’ έκαναν να νοιώσης για τόν έρωτα τα τελευταία γεγονότα για να έποβλήθής σε μία θυσία... Μην ξαναγορίσεις στο Πλουί, γιατί, άν ξαναγορίσης, είσαι χαμένος άνθρωπος. Θά κάνης δική σου αυτή τή γυναίκα, την όποιαν δεν μπορείς ν’ παντρευθής... Θά έλξη τή ψυχή... Θά την άφήσης μία μέρα, πράγμα που θα τή σκοτίσης... Και όταν τα χρόνια σου περάσουν έτσι, άναμεσα σε ταραχές στίτες, θα ξαφνιαστής μία μέρα βλέποντας πως είσαι γέρος με καρδιά άδύναμο παιδιού. Μην ξαναγορίσης στο Πλουί.

Τόν διέκοψε και τόν ρώτησα:

— Μά τότε τί να κάνω; Που να πάω;

— Σου είπα πως θα σου δώσω τό φάρμακο με τή συμβουλή, άπάντησε ο “Ο Κέντ. Δεν πρέπει ούτε και στο Παρίσι να μείνης. Είνε κοντά στο Πλουί. Ούτε καν στη Γαλλία πρέπει να μείνης. Σε λίγες μέρες πρόκειται να φύγω για τήν Ίρλανδία, την παιριδα μου. Μία άναστάσι προτοιμάζεται εκεί κατά τόν Άγγλον, μπροστά στην όποια ή ταραχή των τελευταίων έτών ήσαν παιχινidia. Έπειτ’ απ’ τήν έπαύστασι αυτή, ή Ίρλανδία να έλευθερωθής ή θα πεθάνη! Έλα μαζί μου. Όταν θα δης από κοντά τό έργο μας, όταν ή καρδιά σου χτυπήσει για τίς δυστυχίες και για τίς έλλείδες μας, όταν θα δώσης και τή δική σου προσπίδια γι’ αυτούς, που υπομένουν σκληραμένοι, έ τότε, όλο τό παρελθόν σου με τίς γυναίκες και με τή όνειρα θα σου θα κυττάσης πίσω σου και θα πής:

— “Μά! Αυτό ήταν... Άπάντησι μου: Έοχθησι μαζί μου;

“Ο Φράνσις “Ο Κέντ είχε σηκοπή. Είχε σταθή όρθιος κοντά στο άνοιχτό παράθυρο. “Η φωνή του δυνάμονε και γινόταν πιο ένθουσιώδης όσο προχωρούσε στην όμιλία του. Και ή σιλουέτα αυτού του έργάτου της έλευθερίας, αυτού του έργάτου τόν τόσον άφιλοχερούς και έπιμονού, γινόταν μεγαλειώδης στο φόντο του σημάτις πίσω του το δειλινό...

Περιέμενε μερικά στιγμές την άπάντησι μου.

Έπειτα, καθώς έγω δεν του άπαντούσα, ξαναγόρισε στο κρεββάτι που ήμουν έαπλωμένος και μου ελετε με φωνή άλλιαμένη:

— “Ε λοιπόν; δεν άπάντησάς; Άγορίσαι; Μά γελάστηκα λοιπόν;

Τότε ακούοντας από πάνω μου, είδε πως έβλαγα.

“Όλη αυτή ή αισθηματιική ζωή, για τήν όποια μου είχε μιλήσει με τόση περιφρόνησι, είχε ξυπνήσει απ’ τό παρελθόν με τή λύγια του κι’ έμοιζε με τό δογμα μιάς κοιλιάς που την είχα διασχίσει μέσα απ’ τή άγκυρά και τις μυτερές πέρες, μα βαθιές και κάτω από έναν ομίανό φωτεινό και άντικρούοντας όριζόντες έποφύσεις.

— ‘Απάντησέ μου !... ‘Ορκίσου μου πως δεν ήσουν έρωσιτής της!

